

IV

ტესტი ქართულ ენასა და ლიტერატურაში

2015

ინსტრუქცია

თქვენ წინაშეა საგამოცდო ტესტის ბუკლეტი და ამ ტესტის პასუხების ფურცელი.

**გაითვალისწინეთ, გასწორდება მხოლოდ პასუხების ფურცელი!
პასუხების ფურცლის გაკეცვა დაუშვებელია!
ტესტის ბუკლეტი შეგიძლიათ გამოიყენოთ მხოლოდ შავი საშუაოსათვის!
ტესტის მაქსიმალური ქულაა – 80.**

ქართული ენისა და ლიტერატურის ტესტი სამი ნაწილისაგან შედგება: I. ტექსტის რედაქტირება; II. არგუმენტირებული ესე; III. წაკითხულის გააზრება და მხატვრული ტექსტის ანალიზი.

ტესტის III ნაწილში მოცემული ზოგიერთი დავალების (№№3-17) შესასრულებლად საჭიროა პასუხების ფურცელში შესაბამისი უჯრედები მონიშნოთ **X-ით**. თუ პასუხების ფურცელში უჯრედი შეცდომით მონიშნეთ, მაშინ მთლიანად გააშავეთ იგი და მონიშნეთ სხვა უჯრედი.

დანარჩენ დავალებებს უნდა უპასუხოთ სიტყვიერად. პასუხების ფურცელში დაშვებული შეცდომა შეგიძლიათ გადახაზოთ და გვერდით (ან ზემოთ) დაწეროთ სხვა პასუხი.

ტესტის ყოველი ნაწილის შესასრულებლად აუცილებელი ინსტრუქციები მოცემულია ბუკლეტში და თან ახლავს შესაბამის დავალებებს.

ყურადღებით გაეცანით ამ ინსტრუქციებს და არ დაგავიწყდეთ პასუხების გადატანა პასუხების ფურცელში!

გაითვალისწინეთ, რომ ტესტის III ნაწილი - წაკითხულის გააზრება და მხატვრული ტექსტის ანალიზი - ორი დავალებისაგან შედგება.

უნდა აირჩიოთ **ერთ-ერთი მათგანი** (№1 ან №2) და უნდა შეასრულოთ ამ დავალებაში მოცემული: **ა) წაკითხულის გააზრებაც და ბ) მხატვრული ტექსტის ანალიზიც.**

შეგიძლიათ წაკითხულის გააზრების ყველა პასუხი ჯერ ტესტის ბუკლეტში მონიშნოთ და შემდეგ გადაიტანოთ პასუხების ფურცლის სათანადო ადგილას.

ყველა დავალების ბოლოს ტესტის ბუკლეტში საგანგებოდ გამოყოფილია ადგილი შავი ვარიანტის დასაწერად.

გახსოვდეთ: აუცილებელია ყველა პასუხის გადატანა პასუხების ფურცელში!

გაითვალისწინეთ, არ გასწორდება ის დავალება, რომლის პასუხიც პასუხების ფურცელში საგანგებოდ ამ დავალებისათვის გამოყოფილ ადგილას არ იქნება გადატანილი!

არსად მიუთითოთ თქვენი სახელი და გვარი და არც პიროვნების იდენტიფიცირების სხვა საშუალება, წინააღმდეგ შემთხვევაში **ნაშრომი არ გასწორდება!**

ტესტის შესასრულებლად გეძლევათ 4 საათი.

გისურვებთ წარმატებას!

III. წაკითხულის გააზრება და წერითი დავალება (40 ქულა)

აირჩიეთ ქვემოთ მოცემული ორი დავალებიდან ერთ-ერთი და მხოლოდ ის შეასრულეთ!

დავალება № 1

ყურადღებით წაკითხეთ დავით გურამიშვილის ლექსი „ამ წიგნთა გამლექსავის გვარისა და სახელის გამოცხადება“:

1. „დავითიანი ვსთქვი დავით, გურამისშვილმან გვარადო,
ხილად ვსთქვი სიტყვა ღვთისა და ძე კაცთა – ნორჩის მეგანადო;
ცხოვრების წყაროს ვუხსენე ხე ცხოვრებისა ღარადო,
ამად ვსთქვი ჯვარზედ ვნებული, ცრემლნი იდინოთ ღვარადო...“
2. ოდესაც ბრძენმან რიტორმან შოთამ რგო იგავთ ხეო და
ფესვღრმა-ჰყო, შრტონი უჩინა, ზედ ხილი მოიწყოდა.
ორგზითვე ნაყოფს მისცემდა, ვისგანაც მოირხეოდა.
ლექსი რუსთველისებრ ნათქვამი მე სხვისა ვერ ვნახეო, და.
3. ვით მხედარს – ყრმისა მცირისა წკეპლასა ზედან ჯდომანი
მიემზგავსების ცხენოსანს ჯოხით რბენა და ხდომანი,
ეგრეთვე შოთა რუსთველსა – ეს ჩემი ლექსთ მიხდომანი,
ცუდად მომიხდა გვაჯითა ბაძით უმზგავსო ნდომანი...“
4. მე რუსთველსა ლექსს არ ვუდრი, ვით მარგალიტს – ჩაღის ძირსა,
მაგრამ მიმროთიც კეკლუცნი ტურფად მოიკაზმენ პირსა;
ოდეს მაშვრალს მოსწყურდების, მაშინ წყალი ღვინოდ ღირსა,
დრო მოვა, რომ გატკბილდების, ხილად სშჭამენ პანტის ჩირსა.
5. ცხენი მარტო მორბენალი მუხლმოკლედიც გამაღდების,
სად მაღალი არცად იყოს, მუნ დაბალი გამაღდების.
თვალად ნასსა ალამაზებს, ვის ლამაზი არ ახლდების,
ამ წიგნს წიგნად მოიხმარებს, ვინც სხვას წიგნსა ვერ მიხვდების.
6. მე საწუთრომ ბერწოვნება მომახვედრა თავში კობლად:
ძე არ მომცა, არც ასული, შემქმნა სახელ-კარ დასამხოზლად,
ამ ლექსს თავი მოეუყარე, საცა მეთქვა თვითო ობლად,
აგების, რომ ბრძანოს ვინმე სიტყვა ჩემთვის შესანდობლად.
7. მე უშვილომ ეს ობოლი მძლივ გაგზარდე დიდის ჭირით:
რაც ვიცოდი საცოდნელი, მას ვასწავლე სიბრძნე-მცირით.
მოგკვდი, დამრჩა უნათლავი, ვერ შევიძელ მე სიმწირით;
ვინც მონათლავს, მე მას ვლოცავ ცოდვილისა ჩემის პირით.
8. ბრძენსა კაცსა ვეხვეწები, ეს ობოლი მამინათლოს;
თუ რამ იყოს სხვის სჯულისა, მომიქციოს, გამიქართლოს,
ან თუ იყოს მატყუვარა, ეცადოს, რომ განმიმართლოს,
სხვასა ნურას მოინდომებს მაზედ მეტსა უსამართლოს.
9. ამად ვიხობებ, შეგვრიბე, ცრუის საწუთროს ყბედობა,
მე ძე არ დამრჩა ბედკრულსა, ეს არის ჩემი ბედობა.
ყრმაო, შენ ძმობას გენუკვი, ასულო, მიყავ შენ დობა,
ვინც წაკითხოთ ეს წიგნი, მიბრძანეთ ცოდვილს შენდობა!
10. ღმერთმან თქვენ, ძმანო ცოცხალნო, გიხსნასთ ყოველისა ჭირითა!
გარდაგიქციოსთ სიცილად, რასაც რომ ღმერთს შესტირითა;
თქვენ მე ცოდვილს მკვდარს მიბრძანეთ ცხოვნება კაის პირითა,
აგების ღმერთმან დამიხსნას ჯოჯოხეთისა მწვირითა.
11. რაც დამრჩა ვერ ვსთქვი, მეწადა, მეთქვა გრძლად, თავი მეცადა.
ვერა ვსთქვი, მოცლას ვუცდიდი, ნეტამცა არა მეცადა!
მესწრაფა სევდის ლახვარი, საკვდავად გულსა მეცა და
აწ ამას ვლონობ, არ ვიცი, ქვესკნად წავაღ თუ მე ცადა!..“
12. ფუ შენ, ცრუო საწუთროვო, რად არ მძულდი, რად მიყვარდი?!
შენ ყოფილხარ მწარე, შხნაკვი, მე მეგონე ტკბილი ყანდი.
აქ საკვდავად რად მოგყვანდი, თუ მუნ ცოცხალს წამიყვანდი?
რატომ აგრე უწყალო ხარ, სასიკვდილოდ არ შავწყალოდი?!“

ა) წაკითხულის გააზრება (15 ქულა)

დავალების შესასრულებლად ყურადღებით გაეცანით ტექსტს. კითხვებზე პასუხების გაცემა მაშინ დაიწყეთ, როდესაც ტექსტის შინაარსი მთლიანად გასაგები იქნება. მოცემული ოთხ-ოთხი პასუხიდან აირჩიეთ მხოლოდ ერთი და შემოხაზეთ. მონიშნული პასუხი გადაიტანეთ პასუხების ფურცელში ამგვარად: პასუხის შესაბამის უჯრედში გააკეთეთ აღნიშვნა – X.

(1) 3. რა არის პირველი სტროფის დანიშნულება?

- ა) ავტორის ვინაობის გამჟღავნება.
- ბ) მეფის პოლიტიკის კრიტიკა.
- გ) ნაწარმოების დამკვეთის დასახელება.
- დ) საკუთარი თავგადასავლის თხრობა.

(1) 4. ვინ (ან რა) იგულისხმება სიტყვებში: „ამად ვსთქვი ჯვარზედ ვნებული, ცრემლნი იდინოთ ღვარადო“?

- ა) დაკარგული სამშობლო.
- ბ) იესო ქრისტე.
- გ) მონატრებული სატროფო.
- დ) ოჯახური გარემო.

(1) 5. რის თქმა სურს ავტორს, როცა შოთა რუსთველს უწოდებს „რიტორს“?

- ა) რუსთველის შემოქმედება განსაკუთრებული სისადავითაა გამორჩეული.
- ბ) რუსთველის შემოქმედება საგმირო სულისკვეთებითაა გამორჩეული.
- გ) რუსთველის შემოქმედება სახელმწიფოებრივი აზროვნებითაა გამორჩეული.
- დ) რუსთველის შემოქმედება მხატვრული ოსტატობითაა გამორჩეული.

(1) 6. როგორ აფასებს ავტორი საკუთარ შემოქმედებას III სტროფში?

- ა) განადიდებს.
- ბ) აკნინებს.
- გ) მარგალიტს უწოდებს.
- დ) მოპარულად მიიჩნევს.

(1) 7. რუსთველის მიმართ როგორ დამოკიდებულებას გამოხატავს ავტორი IV სტროფში?

- ა) ამაყობს საკუთარი უპირატესობით.
- ბ) რუსთველს თანასწორად მიიჩნევს.
- გ) აკრიტიკებს რუსთველურ შაირს.
- დ) აღიარებს რუსთველის უპირატესობას.

(1) 8. რომელი მხატვრული საშუალებაა გამოყენებული სტრიქონში: „მე რუსთველსა ლექსს არ ვუდრი, ვით მარგალიტს – ჩალის ძირსა“?

- ა) ეპითეტი.
- ბ) ჰიპერბოლა.
- გ) გაპიროვნება.
- დ) შედარება.

(1) 9. რას ნიშნავს „თვალად ნასი“ სტრიქონში: „თვალად ნასსა აღამაზებს, ვის ლამაზი არ ახლდების“?

- ა) ბედკრულს.
- ბ) ბედნიერს.
- გ) მომხიბვლელს.
- დ) უშნოს.

(1) 10. ვის (ან რას) გულისხმობს VIII სტროფში ავტორი სიტყვაში „ობოლი“?

- ა) რუსთველის პოემას.
- ბ) საკუთარ შემოქმედებას.

- გ) მოლაღატე სატროფოს.
- დ) მიტოვებულ სამშობლოს.

(1) 11. რას შესთხოვს VIII სტროფში ავტორი „ბრძენ კაცს“?

- ა) წიგნი ფართო საზოგადოებას გააცნოს.
- ბ) წიგნს შესაფერისი ხოტბა შეასხას.
- გ) ხელნაწერი ტახტის მემკვიდრეს მიართვას.
- დ) ნაწარმოებში ხარვეზიანი ადგილები გაუმართოს.

(1) 12. რომელ სტრიქონში იყენებს ავტორი ტროპულ მეტყველებას?

- ა) „ვინც წაიკითხოთ ეს წიგნი, მიბრძანეთ ცოდვილს შენდობა!“
- ბ) „მე ძე არ დამრჩა ბედკრულსა, ეს არის ჩემი ბედობა“.
- გ) „ყრმაო, შენ ძმობას გენუკვი, ასულო, მიყავ შენ დობა“.
- დ) „ამად ვისობბე, შეგვიბე, ცრუის საწუთროს ყბედობა“.

(1) 13. რისი ეშინია ავტორს X სტროფის მიხედვით?

- ა) მისი სული სასუფეველში ვერ მოხვდება.
- ბ) მისი შემოქმედება სამუდამოდ უცნობი დარჩება.
- გ) სამეფო კარის რისხვა დაატყდება თავს.
- დ) სამშობლოში დაბრუნებულს ახლობელთაგან არავინ დახვდება.

(1) 14. ავტორის რა თვისება ჩანს მონაკვეთში: „რაც დამრჩა ვერ ვსთქვი, მეწადა, მეოქვა გრძლად, თავი მეცადა“?

- ა) სიამაყე.
- ბ) სიმამაცე.
- გ) თავმდაბლობა.
- დ) მოხერხებულობა.

(1) 15. ავტორის რა სულიერი განწყობილება ჩანს ბოლო სტროფში?

- ა) სასოწარკვეთა სატროფოს დაკარგვის გამო.
- ბ) წუხილი სამშობლოს მდგომარეობის გამო.
- გ) აღშფოთება წუთისოფლის ვერაგობის გამო.
- დ) შიში ახლობლის ავადმყოფობის გამო.

(1) 16. რომელ სტრიქონებში ჩანს კონკრეტული მიზეზი, რომელმაც ავტორის ტრაგიკული განწყობა განაპირობა?

- ა) „მე საწუთრომ ბერწოვნება მომახვედრა თავში კობლად: ძე არ მომცა, არც ასული, შემქმნა სახლ-კარ დასამხობლად“.
- ბ) „ბრძენსა კაცსა ვეხვეწები, ეს ობოლი მამინათლოს; თუ რამ იყოს სხვის სჯულისა, მომიქციოს, გამიქართლოს“.
- გ) „ოდესაც ბრძენმან რიტორმან შოთამ რგო იგავთ ხეო და ფესვღრმა-ჰყო, შრტონი უჩინა, ზედ ხილი მოიწეოდა“.
- დ) „ცხენი მარტო მორბენალი მუხლმოკლედიც გამაღდების, სად მაღალი არცად იყოს, მუნ დაბალი გამაღდების“.

(1) 17. რის შესახებ არ არის საუბარი ამ ტექსტში?

- ა) შემოქმედებითი ცხოვრების.
- ბ) ღმერთის უარყოფის.
- გ) საწუთროს გაუტანლობის.
- დ) უშვილძიროდ გადაგების.

ბ) წერილი დავალება (25 ქულა)

წერილი დავალების ინსტრუქცია:

ყურადღებით გაეცანით დავალების პირობას.

ნაწერი არ გასწორდება, თუ ნაშრომი დავალებას არ უპასუხებს, მოცემული ტექსტის პერიფრაზია, არ არის შესრულებული არც ერთი მითითება ან მოცემული ტექსტი მთლიანობაში არაადეკვატურადაა გაკებული, ანდა ენობრივად იმდენად გაუმართავია, რომ აზრის გაგება ჭირს.

ნაშრომი შესრულებული უნდა იყოს გასაგები (გარკვეული) ხელწერით. ის მონაკვეთები, რომელთა ამოკითხვაც გაძნელებულია, არ გასწორდება და თხზულების შეფასებისას მხედველობაში არ იქნება მიღებული.

ორივე წერით დავალებას თან ახლავს სამ-სამი მითითება. ამ მითითებებს უნდა უპასუხოთ ისე, რომ თხზულება აზრობრივად ერთიანი, მთლიანი გამოვიდეს და არ იყოს კითხვებზე ცალ-ცალკე გაცემული პასუხების მექანიკური ჯამი ან მოცემული ტექსტის პერიფრაზი (თუნდაც მთელი თხზულების შინაარსის გადმოცემა). გაითვალისწინეთ, რომ დავალების მითითება შესრულებულად არ ჩაითვლება, თუ მასზე მხოლოდ ერთი-ორი წინადადებით იქნება პასუხი გაცემული.

ჩამოაყალიბეთ თქვენი აზრი ნათლად, მკაფიოდ, დეტალურად და დასაბუთებულად. ნაშრომი შეფასდება იმის მიხედვით, თუ რამდენად ჩანს მასში არგუმენტირებისა და დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი და არა იმის მიხედვით, ემთხვევა თუ არა თქვენი პოზიცია საყოველთაოდ აღიარებულ თვალსაზრისს. მსჯელობა უნდა იყოს ლოგიკურად გამართული და აბზაცებით დანაწევრებული; უნდა დაიცვათ სალიტერატურო ენის ნორმები.

შავი სამუშაოსათვის რეგულში დატოვებულია ადგილი, რომელიც შეგიძლიათ გამოიყენოთ. გაითვალისწინეთ, შავად შესრულებული ნამუშევარი არ გასწორდება.

პასუხების ფურცელში დაშვებული შეცდომა გადახაზეთ და ნუ დაჯღაბნით.

გაანალიზეთ მოცემული ტექსტი შემდეგი მითითებების მიხედვით:

- იმსჯელეთ, რით არის გამოწვეული ავტორის ტრაგიზმი.
- იმსჯელეთ, როგორ აფასებს ავტორი საკუთარ შემოქმედებას (ყურადღება მიაქციეთ რუსთველის მიმართ ავტორის დამოკიდებულებას).
- იმსჯელეთ, რომელ მხატვრულ საშუალებებს იყენებს ავტორი ამ ტექსტში და რა ფუნქცია ეკისრება მათ.

თქვენი თვალსაზრისი დაასაბუთეთ!

დავალება № 2

ყურადღებით წაიკითხეთ მონაკვეთი დავით კლდიაშვილის მოთხრობიდან „სამანიშვილის დედინაცვალი“:

მზე კარგად ამოსული იყო, პლატონს რომ გამოედვიდა მეორე დღეს. მიიხედ-მოიხედა, ამ ოთახში მასთან მხოლოდ კირილე იწვა ტახტის მეორე ბოლოში, – სხვა არავინ იყო.

გამოღვიძებისთანავე გაახსენდა წუხანდელი ამბავი და გული უსიამოვნოდ მოეკუმშა. უცბად წამოდგა საწოლიდან, გადაიცვა ახალუხი, მივიდა ფანჯარასთან და ეზოში გადისხედა. იქაურობას არავითარი მიმსგავსება არ ჰქონდა წუხანდელი მასპინძლის ეზო-სახლ-კარობისა. ჯერ აზრად ვერ მოვიდა, რას ნიშნავდა ეგ, მერე კი მიხვდა, რომ უსათუოდ მეზობლისას გადაგვიყვანეს გაზავების შემდეგ. ბუნდოდ ახსოვდა, რომ ის და კირილე ცხენებზე შესხეს და სადღაც გამოაქანეს ახალ გათენებულზე; ახსოვდა, რომ ჩხუბი მოუხდათ, მაგრამ დაწვრილებით არაფერი აგონდებოდა, იმდენად მთვრალი იყო იმ დროს. ახლა კი გული მოსდიოდა, ბრაზი ერეოდა, რომ ამ გადარეულ კაცს დაუჯერა, მის სიტყვას აჰყვა და ამნაირი სამარცხვინო ამბავი შეემთხვა. რა იყო ამ უცნობ ოჯახში დაუპატიჟებლად ქორწილში მისვლა, ჩხუბი, აყალმაყალი... მათი ასე გამოგდება ეზოს გადმოღმა! აბა ამ სრულიად უცნობ სახლში, ნაჩხუბართ, ნაცემნატყვობთ რა უნდოდათ?!

– მე ოხრიშვილს, რა მრჯიდა ქორწილში სასიარულოდ?.. რა მექორწილებოდა?! საქმე არ მქონდა მე უპატრონოს, თუ?! ჰმ! თავი რაზე შევირცხვინე?.. სალაპარაკოდ რავე მივეცი ჩემი თავი ამ სულელთან იმდენ ხალხს!.. რავე არ უნდა მომკლას ჩემმა პატრონმა? რავე არ უნდა მომკლას? რავე ვარ შესაბრალებელი... რაზე ვიმდურები ჩემისთანა ოხერი მამის შეუბრალებლობისათვის! – და ჯავრშემოწოლილი პლატონი ხან დაჯდებოდა, ხან მოუსვენრად დადიოდა ოთახში. მერე, თითქოს რაღაც გაახსენდაო, ჩაიცვა წულები, შეიკრა ახალუხი და ჩოხას დაავლო ხე-

ლი. გაშალა – უყურა, უყურა და გულმოსულმა დააბერტყა იატაკზე, ჩოხა სამ-ოთხ ადგილას იყო გახეული.

– შენ კი გაუქრი შენს პატრონს! – წამოიძახა და კირილეს გადახედა.

ამ წამოძახებამ კირილე გამოადვიდა.

– ადექი, პლატონ? – კირილე ცქვიტად წამოჯდა საწოლში.

პლატონმა ხმა არ გასცა.

– ძალიან არ ვსდევით იმ ცინდალას, კოსტაა თუ პროსტა! ხა, ხა, ხა! შენ ნუ მომიკვდები, ეყოფა ერთ ხანზე!.. კაი ხანია, მისი ჯინი მჭირდა და კიდევაც ევისრულე სურვილი, ვიჯერე გული მისი ტყეპით!.. ძალიან მარჯვეთ არ ვიყავით?! შენ, შენ? აი და პლატონ!.. მტერს მოხვდა შენი მუშტი! ერთი მეც მოხვდა შეცდომით!.. აქამდისინ არ ვიცოდი, თუ მაგისტანა მწარე ხელის პატრონი იყავი!.. იცოცხლე, იმათ დღეს გვერდები აყვებოდათ!.. ხა, ხა, ხა! – ისე ხალისიანად ამბობდა ამას და თან იცინოდა კირილე, რომ უამისოდაც გაჯავრებულ პლატონს ამით მხოლოდ ჯავრი ემატებოდა უფრო.

მან ვეღარ მოითმინა სიძის ასეთი უდარდებლობა და სიტყვა გააწყვეტინა.

– ახირებულია, ღმერთს ვფიცავარ!.. შენ რა სიკეთე დაგაყარეს... დაიხედე შენს თავზე, წარბი გაქვს გაჩეხილი!..

– ძალიანაა? – ისე იკითხა კირილემ, ვითომც აქ არაფერიაო.

– გეყოფა!

– არაფერია... ამასაც ვაზღვევინებ, სადაც იქნება... თუ დღესვე არა!..

– შენ, ჩემო ბატონო, როგორც გნებავდეს, ისე ქენი და ერთი ეს ჩოხა გამიკერვინებიე ვისმეს და ჩემს გზას დავადგები!..

– რავა, ჩოხა შემოგახიეს!.. უყურე იმ ლაწირაკებს!.. სხვა რა შეუძლიათ, დედაკაცებით იმწამსვე ჩოხაში უნდა გეცენ და ტანისამოსი უნდა შემოგაფხრიწონ... აი მაგათ კი დავასხი თავსლაფი!..

– ბატონო, ერთი შენ ეს სიკეთე მიქენი და რამერიგად გევეტო...

– ახლავე, ახლავე! გვარიანათაც გეძინებია! კვჭ, რამდენზე წამოსულა მზე!

კირილე წამოდგა და აჩქარებით ჩაცმა დაიწყო.

– ამ ოსრიშივლებს მარტო ჩოხების ხევა შესძლებიათ! – წამოიძახა მან, ჩოხას რომ ხელი მოჰკიდა. – სულ ერთიანად არ მოუთხლეშიათ კალთა!.. აი, თქვენ კი რა გითხარით, თქვენ კი რა გითხარით!..

დაავლო ხელი ორსავე ჩოხას, გააღო აივანზე კარი, გაჰყო თავი და დაიძახა:

– ცაციეი, ცაციეი! – და როცა ამ დაძახილზე აივანზე გამოირბინა ფეხშიშველა პატარა გოგომ, კირილემ გაუწვდინა ჩოხები და უთხრა: – ბიძიკო, თუ შეიძლება, ეს ჩოხები, რავარც იქნება, ისე გამილამბე... რავარც იქნება!.. ღამეში ღობეს გამოვედევით და ასეთი უბედურება მოგვივიდა. აბა ჰე, შენს გაზრდას!..

გოგომ გამოართვა ჩოხები და ფეხების ბრაგუნით გადირბინა აივანი. კირილემ მიხურა კარი. პლატონი წარბებშეკრული აქეთ-იქით დადიოდა. კირილე ატყობდა, რომ ამრეზილი იყო და ხმას აღარ იღებდა. მაგრამ ცოტა ხნის შემდეგ ასე მუნჯად ყოფნა ვეღარ შეიძლო კირილემ და წამოიძახა:

– ახალ ჩოხებს გვიკერავენ, თუ რა დევმართათ ამ ოჯახდაქცეულებს... აწი სადილათაც დაჯდებიან და არ დაგვაგვიანდეს!..

ეს ნამეტანი იყო პლატონისათვის: იგი მიუბრუნდა და გაკვირვებით გადახედა კირილეს.

– ღმერთმანი, კაი ძალი დღეა გასული! დროით ჯობია მაინც მისვლა.

– სად, ყმაწვილო?

– როგორ თუ სად?.. სადაც წუხელ ვიყავით!..

– მართლა ამბობ მაგას, თუ ხუმრობ?

– მართლა ვამბობ... რა ხუმრობა უნდა! აბა, არ მივიდეთ?.. რა მიზეზია?

– შენ, ჩემო ძმაო, რავარც გნებავდეს, ისე იარე და მე კი შენი მეზავრი აღარ გახლავარ!..

– რა იქნა, შე კაცო?.. რა მოხდა მაგისტანა? გინახავს, რომ ქორწილი იქნება თუ დღეობა, რამე ლაპარაკი არ მოხდეს?.. რა ვუყოთ მერე?.. მარტო ჩვენს თავს მომხდარა, რაც წუხელ საქმე მოგვიხდა, თუ როგორაა, ან რა იყო ასეთი რამე?.. სხვას არავის შეხვდომია, თუ?

– შენ, ბატონო, რავარც გნებავდეს და მე კი დრო არ მაქვს...

– დრო არ გაქვს, თვარა გეიქცევიან შენი დედაბრები სადმე!

– გეიქცევიან თუ გაჩერდებიან, ეგ სულ ერთია, მე დროზე უნდა მივბრუნდე სახლში. ასე უთავბოლოდ ყანყალი არ შემიძლია!..

– შე კაცო, ერთი დღე რა უნდა იყოს! მე თვეობით ვრჩები ხოლმე სახლის გარეთ, მაგრამ, რომ მივბრუნებულვარ სახლში, ყოველთვის ყორიფელი ისე დამხვდომია, როგორც დამიტოვებია!

– კაცია და გუნება!..

ამ ლაპარაკში გოგომ გაკერილი ჩოხებიც შემოუტანა, მერე მოართვა პირსაბანი წყალი ორსავეს, სიძე-ცოლისძმას, და მალე ორივე ჩაცმულ-დახურულნი წასასვლელად მზად იყვნენ. კირილე ბევრს ეხვეწა შაფათაძისას მიბრუნებულიყვნენ ისევ, მაგრამ პლატონი ვერას გზით ვერ დაიყოლია; ის კი არა, პირდაპირ უთხრა სიძეს, რომ მათი ერთად მგზავრობა, როგორც ეტყობაო, შემდეგში აღარ უნდა იქნეს საქმისათვის სახეირო. ამის გაგონებამ კირილე ძალიან დააფრთხო, შიშს მიეცა, პლატონი არ გაჯიუტებულიყო და უკან არ გაბრუნებულიყო მისდა თავიდან მოსაცილებლად. სწორედ ამის შიშით კირილემ გადათქვა შაფათაძისას მიბრუნება...

ა) წაკითხულის გააზრება (15 ქულა)

დავალების შესასრულებლად ყურადღებით გაეცანით ტექსტს. კითხვებზე პასუხების გაცემა მაშინ დაიწყო, როდესაც ტექსტის შინაარსი მთლიანად გასაგები იქნება. მოცემული ოთხ-ოთხი პასუხიდან აირჩიეთ მხოლოდ ერთი და შემოხაზეთ. მონიშნული პასუხი გადაიტანეთ პასუხების ფურცელში ამგვარად: პასუხის შესაბამის უჯრედში გააკეთეთ აღნიშვნა – **X**.

- (1) **3. რამ შეაწუხა პლატონი, როცა „წუხანდელი ამბავი“ გაახსენდა?**
  - ა) წინა ღამეს დათვრა და იჩხუბა.
  - ბ) წინა ღამეს მიპატიუებაზე უარი თქვა.
  - გ) წინა ღამეს სუფრიდან გაიპარა.
  - დ) წინა ღამეს ცოლისძმა გაულახეს.
- (1) **4. რას ნიშნავს „მის სიტყვას აჰყვა“?**
  - ა) გაუბრაზდა.
  - ბ) დაეთანხმა.
  - გ) დაემშვიდობა.
  - დ) შეიბრადა.
- (1) **5. პლატონ სამანიშვილის რა სულიერი მდგომარეობა ჩანს სიტყვებში: „რა იყო ამ უცნობ ოჯახში დაუპატიუებლად ქორწილში მისვლა...“?**
  - ა) აღტაცება.
  - ბ) კმაყოფილება.
  - გ) სასოწარკვეთა.
  - დ) სინანული.
- (1) **6. რატომ წამოიძახა პლატონმა კირილეს მისამართით: „შენ კი გაუქრი შენს პატრონს!“?**
  - ა) პლატონი კირილეს მაღლიერი იყო.
  - ბ) პლატონი ჩხუბში კირილემ ჩაითრია.
  - გ) პლატონს კირილეს დანახვამ ოჯახი გაახსენა.
  - დ) პლატონს კირილესთან ძველი მტრობა ჰქონდა.
- (1) **7. რომელი მხატვრული საშუალებაა „მწარე ხელი“?**
  - ა) ალეგორია.
  - ბ) ალუზია.
  - გ) გაპიროვნება.
  - დ) ეპითეტი.
- (1) **8. კირილეს რომელ თვისებაზე მიუთითებს ის, რომ იგი ჩხუბის ამბავს „ხალისიანად“ ყვებოდა?**
  - ა) კეთილშობილებაზე.
  - ბ) პატივმოყვარეობაზე.
  - გ) სიმამაცეზე.
  - დ) უდარდელობაზე.
- (1) **9. კირილეს მიმართ როგორი დამოკიდებულება ჩანს პლატონის სიტყვებში: „შენ რა სიკეთე დაგაყარეს...“?**
  - ა) გულგრილობა.
  - ბ) მზრუნველობა.
  - გ) მოწონება.
  - დ) უკმაყოფილება.

- (1) 10. **სიტყვებით** – „დედაკაცებით იმწამსვე ჩოხაში უნდა გეცენ“ – კირილეს სურს თავისი მოწინააღმდეგეების:
- ა) გაბრაზება.
  - ბ) დამცირება.
  - გ) დაწყენება.
  - დ) წახალისება.
- (1) 11. **რაზე მიუთითებს კირილეს სიტყვები:** „აწი სადილათაც დაჯდებიან და არ დაგვაგვიანდეს“?
- ა) მისთვის მთავარი მასპინძლის პატივისცემაა.
  - ბ) მისთვის მთავარი მოწინააღმდეგესთან შერიგებაა.
  - გ) მისთვის მთავარი პლატონის გართობაა.
  - დ) მისთვის მთავარი ქეიფი და დროსტარებაა.
- (1) 12. **რას მიგვანიშნებს ავტორი პლატონის სიტყვებით:** „რავარც გნებავდეს, ისე იარე და მე კი შენი მგზავრი აღარ გახლავარ“?
- ა) პლატონს სურს, გზა ქეიფის შემდეგ გააგრძელოს.
  - ბ) პლატონს სურს, კირილე ოჯახში დააბრუნოს.
  - გ) პლატონს სურს, კირილეს დროსტარება აცალოს.
  - დ) პლატონს სურს, კირილეს თავი დააღწიოს.
- (1) 13. **რას გამოხატავს პლატონის სიტყვები:** „შენ, ბატონო, რავარც გნებავდეს და მე კი დრო არ მაქვს“?
- ა) გადაწყვეტილების სიმტკიცეს.
  - ბ) ეჭვიანობის განცდას.
  - გ) ოპტიმისტურ განწყობას.
  - დ) უიმედო მდგომარეობას.
- (1) 14. **რომელი მხატვრული საშუალებაა გამოყენებული მონაკვეთში:** „დრო არ გაქვს, თვარა გეიქცევიან შენი დედაბრები სადმე“?
- ა) ალეგორია.
  - ბ) ეპიტეტი.
  - გ) ირონია.
  - დ) მეტაფორა.
- (1) 15. **პლატონის რომელი თვისება გამოვლინდა იმ საქციელში, კირილეს ხვეწნა-მუდარის მიუხედავად, მაინც რომ გააგრძელა გზა?**
- ა) გულუბრყვილობა.
  - ბ) დაბნეულობა.
  - გ) მიზანდასახულობა.
  - დ) სიმამაცე.
- (1) 16. **ტექსტის რომელ მონაკვეთში ჩანს ძირითადი მიზეზი, რომელმაც პლატონ სამანიშვილი მიიმე დღეში ჩააგდო?**
- ა) „ბრაზი ერეოდა, რომ ამ გადარეულ კაცს დაუჯერა“.
  - ბ) „მტერს მოხვდა შენი მუშტი! ერთი მეც მომხვდა შეცდომით!..“
  - გ) „სრულიად უცნობ სახელში, ნაჩხუბართ, ნაცემ-ნატყეპთ რა უნდოდათ?“
  - დ) „სწორედ ამის შიშით კირილემ გადათქვა შაფათაძისას მიბრუნება“.
- (1) 17. **რის შესახებ არ არის საუბარი ამ ტექსტში?**
- ა) სინანულის.
  - ბ) სიყვარულის.
  - გ) სტუმარმასპინძლობის.
  - დ) ჩხუბის.

Blank lined paper with horizontal dashed lines.